

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД
Кіровоградської області

вул.В'ячеслава Чорновола, 29/32, м.Кропивницький, Україна, 25022,
тел/факс: 22-09-70/24-09-91 E-mail: inbox@kr.arbitr.gov.ua

20.08.2019 № 03-14/7424/19

Вища рада правосуддя
vru@hcj.gov.ua

Рада суддів України
davidenko@court.gov.ua

Вища кваліфікаційна комісія
суддів України
zvernennia@vkksu.gov.ua

ЗВЕРНЕННЯ

суддів Господарського суду Кіровоградської області
щодо забезпечення конституційних гарантій незалежності суддів

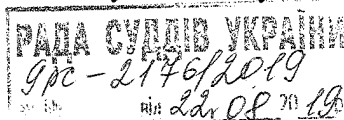
Рада суддів України 21 червня 2019 року прийняла рішення № 28 про скликання XVII позачергового з'їзду суддів України, який відбудеться 24-25 жовтня 2019 року.

На зборах суддів Господарського суду Кіровоградської області 19 серпня 2019 року обговорено питання забезпечення конституційних гарантій незалежності суддів та вжиття відповідних заходів, в тому числі прискорення завершення процедури кваліфікаційного оцінювання суддів, усунення дискримінації у виплаті суддівської винагороди, які на сьогодні турбують весь суддівський корпус та потребують обговорення на з'їзді суддів України.

Варто зазначити, що вищевикладені питання неодноразово були висвітлені в численних зверненнях суддів Господарських судів Миколаївської, Черкаської, Івано-Франківської, Вінницької областей до Вищої ради правосуддя, Ради суддів України, Верховного Суду, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, а також були обговорені на зборах суддів Господарського суду Кіровоградської області 14 грудня 2018 року.

За результатами проведених зборів 14 грудня 2018 року, судьями Господарського суду Кіровоградської області було прийнято рішення № 37, яким фактично підтримано позицію суддів вищезгаданих судів про усунення дискримінації у виплаті суддівської винагороди та надіслано звернення до Вищої ради правосуддя, Ради суддів України, Верховного Суду, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України з проханням, в межах компетенції, вжити заходи щодо забезпечення конституційних гарантій незалежності суддів та усунення дискримінації у виплаті суддівської винагороди.

З огляду на те, що порушене в зверненні від 14 грудня 2018 року зборами суддів Господарського суду Кіровоградської області питання продовжує існувати, на зборах суддів господарського суду, що відбулися 19 серпня 2019 року, прийнято рішення звернутися до Вищої ради правосуддя, Ради суддів України та Вищої кваліфікаційної комісії суддів України з проханням забезпечити конституційні гарантії незалежності суддів та вжити відповідні заходи, в тому числі прискорити завершення процедури кваліфікаційного оцінювання суддів та усунути дискримінацію у виплаті суддівської винагороди.

Таким чином, на сьогоднішній день судді, які пройшли кваліфікаційне оцінювання отримують суддівську винагороду в розмірі 25 прожиткових мінімумів (з 1 січня 2019 року 25 прожиткових мінімумів, з урахуванням регіонального коефіцієнту, що становить 52827,50 грн), а судді, які з незалежних від них причин, ще не завершили процедуру кваліфікаційного оцінювання отримують 15 прожиткових мінімумів, що становить 28815,00 грн).

Отже, різниця в оплаті праці суддів, які пройшли кваліфікаційне оцінювання, та які з незалежних від них причин, ще його не пройшли виконуючи однаковий обсяг роботи є суттєвою та складає 24012,50 грн.

Слід звернути увагу, що кваліфікаційне оцінювання суддів планувалося завершити до кінця 2018 року. В подальшому, строки проведення оцінювання Вищою кваліфікаційною комісією суддів України декілька разів переносилися, затвержені графіки його проведення не були дотримані. Такий стан справ був спричинений надмірною деталізацією кваліфікаційного оцінювання, пріоритетом проведення конкурсів до Верховного Суду, Вищого антикорупційного суду, а також одночасним здійсненням з боку Вищої кваліфікаційної комісії суддів України добору кандидатів на посаду судді.

За попередньою інформацією Вищої кваліфікаційної комісії суддів України щодо стану і строків кваліфікаційного оцінювання суддів України, визначено орієнтовний строк завершення кваліфікаційного оцінювання – 1 вересня 2019 року, за умови, що кожного місяця його буде проходити по 500 осіб. Строки завершення кваліфікаційного оцінювання визначаються як орієнтовні та ставляться в залежність від умов проведення численних конкурсних процедур.

Як наслідок, проблема довготривалого проведення кваліфікаційного оцінювання призводить до дискримінації не лише у розмірі оплати праці суддів, а й в реалізації інших, визначених законом прав, в тому числі прийняття участі в конкурсі судьями на зайняття вакантних посад суддів апеляційного суду або участі в конкурсі з метою переведення до іншого місцевого суду, за результатами кваліфікаційних іспитів, в межах процедури кваліфікаційного оцінювання.

Вказане створює значну напругу в суддівському колективі через вимушений стан очікування завершення всіх етапів кваліфікаційного оцінювання, що негативно впливає на емоційний та фізичний стан суддів, підриває віру діючих суддів у рівність свого статусу, оскільки в одному суді працюють судді, як такі, що завершили процедуру кваліфікаційного оцінювання та такі, які з незалежних від них причин, ще її не завершили.

Так, якщо проаналізувати ситуацію, що склалася безпосередньо в Господарському суді Кіровоградської області слід зазначити про таке.

Станом на сьогоднішній день штатна чисельність суддів Господарського суду Кіровоградської області становить 11 одиниць, фактична чисельність суддів - 9 осіб.

Відповідно до рішень Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, враховуючи результати кваліфікаційного оцінювання судів, 7 суддів Господарського суду Кіровоградської області визнано такими, що відповідають займаній посаді.

Проте, слід зазначити, що двоє суддів Господарського суду Кіровоградської області, а саме суддя Колодій Світлана Борисівна та суддя Тимошевська Вікторія Вікторівна, пройшли лише перший етап кваліфікаційного оцінювання суддів.

Суддею господарського суду Колодій Світланною Борисівною 03 липня 2018 року складено іспит, 10 квітня 2019 року пройдено тестування особистих морально-психологічних якостей, а 20 квітня 2019 року – інтерв'ю з психологом у межах кваліфікаційного оцінювання судді.

Суддею господарського суду Тимошевською Вікторією Вікторівною 03 липня 2018 року складено іспит, 30 січня 2019 року пройдено тестування особистих морально-психологічних якостей, а 17 лютого 2019 року – інтерв'ю з психологом у межах кваліфікаційного оцінювання судді.

За інформацією з офіційного сайту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 20 травня 2019 року визначено графік проведення засідання Комісії, яким призначено засідання

Слід зазначити, що однією з найважливіших засад судочинства, яка гарантує право суспільства на справедливий суд та дотримання принципу верховенства права, є незалежність судді.

Згідно зі статтею 48 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддя у своїй діяльності щодо здійснення правосуддя є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску або втручання.

Незалежність судді забезпечується, зокрема, належним матеріальним та соціальним забезпеченням судді.

Одним з принципів судової реформи, задекларованим при прийнятті змін до Конституції України (в частині правосуддя) та нової редакції Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року № 1402-VIII є підвищення розміру суддівської винагороди до рівня, який би гарантував незалежність суддів від будь-якої можливості стороннього втручання у здійснення правосуддя.

Такий принцип знайшов своє відображення в частині третій статті 135 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», якою встановлено базовий розмір посадового окладу суддів першої, апеляційної та касаційної інстанцій.

Пунктом 24 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» № 1402-VIII від 2 червня 2016 року передбачено поетапне збільшення посадового окладу судді в часі з 2017 року по 2020 рік, зокрема, підпунктом 3 передбачено збільшення посадового окладу з 1 січня 2019 року:

а) для судді місцевого суду – 25 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, розмір якого встановлено на 1 січня календарного року;

б) для судді апеляційного суду та вищого спеціалізованого суду – 40 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, розмір якого встановлено на 1 січня календарного року.

Відповідно до пункту 23 Розділу XII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України «Про судоустрій і статус суддів» № 1402-VIII від 2 червня 2016 року, яким регулюються питання оплати праці суддів, встановлено, що "до проходження кваліфікаційного оцінювання суддя отримує суддівську винагороду, визначену відповідно до положень Закону України "Про судоустрій і статус суддів" (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., №№ 41-45, ст. 529; 2015 р., №№ 18-20, ст. 132 із наступними змінами)".

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 6 грудня 2016 року №1774-VIII внесені зміни до частини третьої статті 135 Закону України №1402-VIII в частині розрахункової величини та відповідно розрахункова величина - мінімальна заробітна плата змінена на прожитковий мінімум.

Аналогічні зміни відбулися й у пункті 24 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України № 1402-VIII.

Також пунктом 3 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 6 грудня 2016 року №1774-VIII встановлено, що мінімальна заробітна плата після набрання чинності цим Законом не застосовується як розрахункова величина для визначення посадових окладів та заробітної плати працівників та інших виплат. При цьому, законодавцем не було внесено зміни в діючі норми Закону України "Про судоустрій і статус суддів" (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., №№ 41-45, ст. 529; 2015 р., №№ 18-20, ст. 132 із наступними змінами)" стосовно визначення розрахункової величини "прожитковий мінімум", а не "мінімальна заробітна плата".

Листом від 7 грудня 2018 року №11-25666/18 Державна судова адміністрація України повідомила, що суддям, які не пройшли кваліфікаційне оцінювання посадовий оклад судді місцевого суду встановлюється в розмірі 15 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, розмір якого встановлено на 1 січня поточного року. Крім того, листом від 22 січня 2019 року № 1-5659/19 Міністерство фінансів України повідомило, що обсяг видатків на виплату суддівської винагороди, що врахований у видатках Державного бюджету України на 2019 рік, визначений виходячи із вимог Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та розміру прожиткового мінімуму на 1 січня 2019 року (1921 грн).

на 04 червня 2019 року щодо розгляду питання про проведення співбесіди за результатами дослідження досьє у межах кваліфікаційного оцінювання судді Тимошевської В.В.

Відповідно до інформації з офіційного сайту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 30 травня 2019 року Комісія повідомила про зняття з розгляду питання про проведення співбесіди за результатами дослідження досьє суддів у межах кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, призначеного на 04 червня 2019 року, стосовно судді Тимошевської Вікторії Вікторівни, з невідомих суду причин.

Щодо судді господарського суду Колодій Світлани Борисівни слід зазначити, що відсутня будь-яка інформація про призначення співбесіди за результатами дослідження досьє у межах кваліфікаційного оцінювання.

Таким чином, як приклад, в Господарському суді Кіровоградської області склалася ситуація, коли судді здійснюють правосуддя в одному суді, в одному колективі, при цьому фактично перебувають в нерівних умовах, що порушує не лише принцип незалежності та недоторканності суддів, а й принципи правової визначеності і легітимних законних очікувань, які є елементами верховенства права.

Визначені Конституцією України та законами гарантії незалежності суддів є невід'ємним елементом їх статусу, поширюються на всіх суддів та є необхідною умовою здійснення правосуддя неупередженим, безстороннім і справедливим судом.

Варто зазначити, що питання забезпечення конституційних гарантій незалежності суддів, в тому числі усунення дискримінації суддів у виплаті суддівської винагороди, неодноразово порушувалось Радою суддів України (рішення: № 4 від 12 січня 2018 року, №48 від 17 вересня 2018 року, № 78 від 19 листопада 2018 року).

Крім того, у рішенні XV чергового з'їзду суддів України від 7 березня 2018 року щодо матеріального забезпечення суддів було зазначено про необхідність усунення дискримінації у виплаті суддівської винагороди, окреслено шляхи вирішення даної проблеми.

Поряд з цим, на сьогоднішній час, не всі окреслені питання в рішеннях XV чергового з'їзду суддів України та Ради суддів України вирішені.

Враховуючи вищевикладене, а також те, що суддівська спільнота на теперішній час стурбована надмірною тривалістю кваліфікаційного оцінювання суддів та викликаного у зв'язку з цим дискримінацією, як в оплаті праці суддів, так і в інших, визначених законом, реалізації їх прав, збори суддів Господарського суду Кіровоградської області вважають, що питання забезпечення конституційних гарантій незалежності суддів є вкрай важливим для суддівської спільноти та потребують обговорення на XVII позачерговому з'їзді суддів України.

Рішенням від 19 серпня 2019 року збори суддів Господарського суду Кіровоградської області звертаються до:

- Вищої ради правосуддя, Ради суддів України, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, з проханням, в межах компетенції, вжити заходи щодо забезпечення конституційних гарантій незалежності суддів та прискорення завершення процедури кваліфікаційного оцінювання судьями;

- до Ради суддів України з пропозицією доповнити Попередній перелік питань, що будуть виноситися на обговорення XVII позачергового з'їзду суддів України, питанням забезпечення конституційних гарантій незалежності суддів та прискорення завершення процедури кваліфікаційного оцінювання судьями.

За дорученням зборів суддів
Господарського суду
Кіровоградської області

Голова суду

С.Б. Колодій

*11*2174411*1*0*